Lietas arhīva Nr. 1A-0019-19/2
ECLI:LV:ZRT:2019:0705.1A73016418.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā 2019.gada 5.jūlijā

Zemgales rajona tiesa, tiesnese Iveta Salaka, rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ sūdzību par Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka J.Lūkasa 2018.gada 28.maija lēmumu Nr.D57/01/512589174/1.

Aprakstošā daļa

[1] 2018.gada 19.aprīlī Rīgas pašvaldības policijas (turpmāk arī Iestāde) Latgales pārvaldes inspektors Ģ.Engelsons (turpmāk- Amatpersona) sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu-lēmumu Nr.512589174 (turpmāk- Protokols-Lēmums) par to, ka 2018.gada 19.aprīlī plkst.10.04 transportlīdzeklis OPEL, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ (turpmāk- Transportlīdzeklis), bija novietots stāvēšanai Maskavas ielā 41, Rīgā, uz ietves vietā, kur tas nav atļauts, tādējādi neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu 121.9.apakšpunktā noteiktās prasības.

Pamatojoties uz Ceļu satiksmes likuma 43.^{2} pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk- Latvijas APK) 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktu, vadītājam uzlikts naudas sods 30 *euro* apmērā.

Nepiekrītot Protokolam-Lēmumam, /pers. A/ (turpmāk arī Sūdzības iesniedzējs) 2018.gada 27.aprīlī iesniedza sūdzību Rīgas pašvaldības policijas Latgales pārvaldē.

[2] Rīgas pašvaldības policijas priekšnieks, izskatot /pers. A/ sūdzību, 2018.gada 28.maijā pieņēma lēmumu Nr.D57/01/512589174/1 (turpmāk- Lēmums) atstāt negrozītu Protokolu-Lēmumu, bet /pers. A/ sūdzību noraidīt.

Lēmumā secināts turpmāk minētais.

[2.1] Rīgas pašvaldības policijas Latgales pārvaldes darbinieki notikuma vietā ieradās pēc 2018.gada 19.aprīlī plkst.09.26 saņemta izsaukuma, par uz ietves un apstādījumos novietotiem transportlīdzekļiem Maskavas ielā 41, Rīgā.

No administratīvā pārkāpuma lietā esošajiem materiāliem- Protokola-Lēmuma un fotoattēliem konstatējams, ka Transportlīdzeklis ar četriem riteņiem ir novietots stāvēšanai Protokolā-Lēmumā norādītajā vietā un laikā uz gājēju ietves vietā, kur tas ir aizliegts.

[2.2] Saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 2.18.apakšpunktu, ietve ir ceļa daļa, kas paredzēta gājējiem. Ietve piekļaujas brauktuvei vai ir atdalīta no tās.

No minētās tiesību normas secināms, ka ietvi no brauktuves nodala pēc tās funkcionālās nozīmes, proti, ietve ir paredzēta gājēju kustībai. Ceļu satiksmes noteikumi nenoteic ietves kā ceļa daļas konkrētu platumu, bet gan noteic, ka tā piekļaujas brauktuvei vai ir atdalīta no tās. [..] CSN neparedz ceļa zīmi "ietve", līdz ar to brauktuve no ietves netiek nodalīta ar ceļa zīmēm, bet jau attiecīgajā ceļa posma izbūves procesā, izbūvējot ietvi augstāk nekā ceļa braucamo daļu, vai arī citādāk nodalot to no ceļa brauktuves. Tādējādi jau būvniecības procesā tiek panākts, ka brauktuves un ietves robežas ir vizuāli viegli uztveramas (*skat. Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu nama 2012.gada 31.oktobra sprieduma lietā Nr.142248412 10.punktu*). Tas apstāklis, ka ar transportlīdzekli ir iespējams uzbraukt uz attiecīgās vietas, šķērsojot bortakmeni, proti, ir iespējams pārbraukt pāri bortakmenim, nepadara šo vietu par tādu, kas paredzēta transportlīdzekļu kustībai [..]. Tiesas ieskatā nav izšķirošas nozīmes arī tam, cik augsts ir paaugstinājums un cik plata un kādas konfigurācijas ietve ir, jo tas nemaina vietas funkcionālo dabu, proti, tā paredzēta gājējiem (*skat. turpat 10.punktu*).

Tiesu praksē līdzīgos gadījumos ir atzīts, ka situācijā, kad vadītājs nolēmis novietot transportlīdzekli stāvēšanai konkrētā vietā, vadītājam vispirms ir jāpārliecinās par ceļu satiksmes režīmu konkrētā vietā. [..] jebkuram transportlīdzekļa vadītājam novietojot stāvēšanai savu transportlīdzekli, neatkarīgi no savas rīcības motīviem, ir pienākums pārliecināties par transportlīdzekļu stāvēšanas režīmu konkrētā ceļa posmā (*skat. Administratīvās apgabaltiesas 2013.gada 12.septembra sprieduma lietā Nr.142183311 4.4.2. un 4.4.4.apakšpunktu*).

[2.3] Lietas izskatīšanas gaitā Iestāde nekonstatēja Latvijas APK 239.pantā noteiktos apstākļus, kas nepieļauj lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā.

[2.4] Par Latvijas APK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punkta pārkāpumu ir paredzēts tikai viens soda veids un apmērs.

Iestādes ieskatā, lai sasniegtu Latvijas APK 22.pantā noteikto administratīvā soda mērķi Protokols-Lēmums ir atstājams negrozīts.

[3] 2018.gada 15.jūnijā no Rīgas pašvaldības policijas Zemgales rajona tiesā (Ogrē), bet pēc piekritības 2018.gada 18.jūnijā Zemgales rajona tiesā (Jelgavā) saņemta /pers. A/ sūdzība, bet 2018.gada 20.jūlijā arī sūdzības papildinājumi, kuros lūgts atcelt Lēmumu.

/pers. A/ sūdzība un papildinājumi pamatoti ar šādiem argumentiem.

[3.1] Lēmumā norādītais pārkāpums, ka Transportlīdzeklis novietots uz ietves vietā, kur tas nav atļauts, neatbilst Ceļu satiksmes noteikumu 2.18.apakšpunktam un realitātei, jo minētā vieta neatbilst apzīmējumam "ietve", bet raksturojams kā asfaltēts laukums un nekādas ierobežojuma zīmes, nedz arī norobežots ar bortakmeni vai arī citādāk nodalīta no ceļa brauktuves, nebija.

Pirms novietot Transportlīdzekli attiecīgajā vietā, izvērtēja ceļu satiksmes režīmu konkrētajā apvidū un pārliecinājās par auto stāvēšanas režīmu konkrētajā ceļa posmā. Izvērtējot konkrēto ceļa daļu redzams, ka gājēju ietve ir pilnībā brīva un nekādi netiek ierobežota gājēju plūsma.

[3.2] Izvērtējot novietotā Transportlīdzekļa konfigurācijas vietu redzams, ka šis asfaltētais laukums neiekļaujas gājēju kustības zonā un nepilda ietves funkcionālo dabu, jo tam nekāds turpinājums, respektīvi, tuvumā esošā daudzdzīvokļu mājas gala siena bez ieejas durvīm un īpašums Maskavas ielā 41, kuram piekļuve nav aizšķērsota.

[4] 2018.gada 27.augustā Zemgales rajona tiesā saņemti Iestādes paskaidrojumi, kuros lūdz tiesu noraidīt /pers. A/ sūdzību par Iestādes Lēmuma atcelšanu, pamatojoties uz Lēmumā un paskaidrojumā norādītajiem argumentiem.

[5] Līdz tiesneses noteiktajam termiņam no lietas dalībniekiem nav saņemti lūgumi izskatīt lietu tiesas sēdē, nav pieteikts noraidījums tiesnesei.

Motīvu daļa

[6] Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{6} panta pirmo daļu tiesa /pers. A/ sūdzību izskata rakstveida procesā, ievērojot Latvijas APK divdesmit trešajā „a" nodaļā noteikto tiesvedības kārtību.

[7] Tiesa, pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, /pers. A/ sūdzībā izklāstītos argumentus un izvērtējusi pierādījumus to kopsakarā, atzīst, ka sūdzība nav pamatota un ir noraidāma turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[8] Tiesa nav konstatējusi Latvijas APK 289.^{12} panta pirmajā daļā norādītos apstākļus, kas ir par pamatu Iestādes Lēmuma atcelšanai.

[9] Latvijas APK 289.^{6} panta septītā daļa nosaka, ka izskatot sūdzību administratīvā pārkāpuma lietā, tiesai cita starpā jāizlemj: vai ir noticis administratīvais pārkāpums, vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu, vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību un kāds administratīvais sods piemērojams personai.

[10] Saskaņā ar Latvijas APK 9.pantu par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

[11] Ceļu satiksmes likuma 19.pantā noteikts ceļu satiksmes dalībnieku pienākums izpildīt šā likuma, Ceļu satiksmes noteikumu un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes dalībnieku pienākumus, kā arī izpildīt policijas darbinieku un to personu norādījumus, kuras pilnvarotas regulēt satiksmi, kā arī ievērot luksoforu signālu, ceļa zīmju un ceļa apzīmējumu prasības.

Ceļu satiksmes likuma (turpmāk arī CSL) 1.panta 3.punkts nosaka, ka ceļš ir jebkura satiksmei izbūvēta teritorija (autoceļš, iela, prospekts, šķērsiela un tamlīdzīgas teritorijas visā platumā, ieskaitot brauktuvi, ietves, nomales, sadalošās joslas un saliņas). Ceļa kompleksā ietilpst ceļš, mākslīgās būves (tilti, satiksmes pārvaldi, tuneļi, caurtekas, ūdens novadīšanas ietaises, atbalsta sienas un citas būves), ceļa inženierbūves (pasažieru sabiedrisko transportlīdzekļu pieturvietas un paviljoni, bremzēšanas un paātrinājuma joslas, transportlīdzekļu stāvvietas, atpūtas laukumi, velosipēdu ceļi un ietves, ceļu sakaru un apgaismojuma līnijas, elektrotransporta kontakttīkli un citas inženierbūves), satiksmes organizācijas tehniskie līdzekļi (ceļa zīmes, luksofori, signālstabiņi, aizsargbarjeras, gājēju barjeras, vertikālie un horizontālie ceļa apzīmējumi un citi tehniskie līdzekļi).

Ceļu satiksmes kārtību Latvijā nosaka Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumi Nr.279 "Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk arī Ceļu satiksmes noteikumi).

Atbilstoši minēto noteikumu 121.9.apakšpunktam aizliegts apstāties un stāvēt uz ietvēm, gājēju ceļiem, gājēju un velosipēdu ceļiem, kopīgiem gājēju un velosipēdu ceļiem, velosipēdu ceļiem un velojoslām, izņemot šo noteikumu 117. punktā minētos gadījumus.

Minēto noteikumu 117.punktā noteikts, ka stāvvietās pie ietves vai, uzbraucot uz ietves, ja stāvvieta apzīmēta ar 529., 537. vai 539. ceļa zīmi un 830.–839. papildzīmi, tajās norādītajā veidā atļauts stāvēt motocikliem, tricikliem, kvadricikliem un vieglajiem automobiļiem bez piekabēm, bet, ja stāvvieta apzīmēta ar 830. vai 831. papildzīmi, – arī vieglajiem automobiļiem ar piekabēm, kā norādīts ar attiecīgo papildzīmi un ceļa apzīmējumiem. Stāvvietās uz ietves transportlīdzekļi jānovieto vienā rindā iespējami tuvu brauktuvei. Uz ietves atļauts stāvēt velosipēdiem, divriteņu mopēdiem un motocikliem bez blakusvāģa, ja tas netraucē gājēju pārvietošanos.

Latvijas APK 149.^{10} panta ceturtās daļas 5.punktā paredzēta atbildība par stāvēšanu uz ietvēm, gājēju ceļiem, gājēju un velosipēdu ceļiem, kopīgiem gājēju un velosipēdu ceļiem, velosipēdu ceļiem un velojoslām vietās, kur tas ir aizliegts, uzliekot naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam trīsdesmit *euro* apmērā.

/pers. A/ saukts pie administratīvās atbildības pēc Latvijas APK 149.^{10} panta ceturtās daļas 5.punkta, piemērojot naudas sodu 30 *euro* apmērā.

[12] Atbilstoši Latvijas APK 243.pantā noteiktajam, pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Latvijas APK 243.^{1}pants nosaka, ka pierādīšanas līdzekļi ir pie administratīvās atbildības sauktās personas paskaidrojumi, personu liecības, eksperta atzinums, kompetentās institūcijas atzinums, dokuments, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā, elektroniskie pierādījumi, procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātas ziņas par faktiem, lietiskie pierādījumi.

Latvijas APK 244.pants nosaka, ka amatpersona pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Izskatāmajā lietā par pierādīšanas līdzekļiem kalpo: administratīvā pārkāpuma Protokols- Lēmums (*lietas 8.lapa*), Transportlīdzekļa informācija (*lietas 9.lapa*), administratīvo pārkāpumu uzskaites sistēmas izdruka (*lietas 10.lapa*), Personu datu pārlūka izdruka (*lietas 11.lapa*), uzņemtie fotoattēli administratīvā pārkāpuma lietā (*lietas 12.-14.lapa*), sūdzība par Protokolu-Lēmumu (*lietas 6.lapa*), u.c.

[13] Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{6} panta septīto un astoto daļu tiesa tieši pārbauda pierādījumus lietā. Tiesa nav tiesīga pēc savas iniciatīvas iegūt pierādījumus un tos pārbaudīt.

Izvērtējot konkrētās lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, sūdzībā norādītos argumentus, pārbaudot Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka 2018.gada 28.maija lēmuma Nr.D57/01/512589174/1 pamatotību, tiesa atzīst, ka Iestāde, pieņemot Lēmumu, ir pilnīgi un vispusīgi izvērtējusi visus lietā esošos pierādījumus, kas minēti šā sprieduma [12] punktā, pamatojoties uz kuriem, Iestāde pamatoti konstatējusi, ka /pers. A/ ir izdarījis 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

Tiesa Iestādes pamatojumu atzīst par pareizu un pietiekamu, tāpēc saskaņā ar Latvijas APK 289.^{13} panta trešo daļu, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka Iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šajā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams, pievienojas iestādes motivācijai un to neatkārto.

Tiesa atzīst, ka Iestādes Lēmumā izdarītie secinājumi balstīti uz noskaidrotiem faktiskajiem apstākļiem, pareizi un pietiekamā apjomā novērtējot normatīvos aktus, kas attiecas uz konkrētās situācijas tiesisko regulējumu. Tiesa nekonstatē apstākļus, kas liktu apšaubīt Lēmumā izdarītos secinājumus par sūdzības iesniedzēja vainu Lēmumā norādītā pārkāpuma izdarīšanā.

[14] Papildus Lēmumā minētajiem argumentiem, tiesa norāda turpmāk minēto.

[14.1] Tiesa norāda, ka no Ceļu satiksmes likuma 1.panta 3.punkta un Ceļu satiksmes noteikumu 2.18.apakšpunkta tiesību normu satura izriet, ka ietves definējumam primāri ir konstatēt, ka tā ir paredzēta gājējiem, un būvniecības procesā tā ir izbūvēta tādā veidā, ka piekļaujas

brauktuvei vai ir atdalīta no tās, ko savā paskaidrojumā pamatoti norādīja Iestāde, atsaucoties uz judikatūru.

No lietas materiālos esošajiem notikuma vietas foto attēliem (no vietnes https://www.google.lv/maps/place/Maskavas+iela+41, ko iesniedza sūdzības iesniedzējs un policijas darbinieku fiksētajiem) nepārprotami redzams, ka Transportlīdzeklis novietots vietā, kas ir atdalīta ar bortakmeni, kas ir vizuāli viegli uztverams jebkuram ceļu satiksmes dalībniekiem. Iestāde paskaidrojumā pamatoti norādīja, ka pārkāpuma konstatēšanas vietā jau būvniecības procesā ietve ir atdalīta no ceļa brauktuves un apstāklis, ka ar transportlīdzekli ir iespējams šķērsot bortakmeni, novietojot to pārkāpuma konstatēšanas vietā, nemaina šīs vietas funkcionālo nozīmi, proti, ka tā ir paredzēta gājējiem.

Ņemot vērā minēto, sūdzības iesniedzēja [3.1] – [3.2] punktā paustie argumenti nav pamatoti.

[14.2] Tiesa konstatē, ka policijas darbinieki notikuma vietā ieradās pēc izsaukuma, ko apliecina lietas materiālos esošais notikumu saraksts (*lietas 10.lapa)*. Tiesa vērš uzmanību, ka atbilstoši likuma "Par policiju" 10.panta pirmās daļas 2. un 6.punktam, policijas darbinieku pamatpienākumos cita starpā ietilpst reģistrēt informāciju par likumpārkāpumiem un notikumiem un savlaicīgi reaģēt uz to, kā arī novērst un pārtraukt administratīvos pārkāpumus, noskaidrot vainīgos, savas kompetences ietvaros sastādīt protokolus. Konkrētajā gadījumā policijas darbinieki, saņemot informāciju par iespējamu administratīvo pārkāpumu, rīkojās saskaņā ar likumu "Par policiju" un konstatējot stāvēšanas noteikumu pārkāpumu, atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 43.^{2} pantam un Latvijas APK noteiktajām tiesību normām, pamatoti sastādīja administratīvā pārkāpuma Protokolu-Lēmumu.

Tiesa atzīst, ka Protokols- Lēmums ir sastādīts ievērojot Ceļu satiksmes likuma 43.^{2} panta ceturtajā daļā noteiktās īpašās prasības, kas noteiktas administratīvo pārkāpumu lietās par stāvēšanas noteikumu pārkāpumu.

[15] Izvērtējot sūdzības iesniedzējam piemēroto sodu, tiesa norāda turpmāk minēto.

Administratīvā soda mērķis ir definēts Latvijas APK 22.pantā, nosakot, ka administratīvais sods tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiesību pārkāpējs, kā arī citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

No Protokola-Lēmuma redzams, ka sūdzības iesniedzējam naudas sods 30 *euro* apmērā uzlikts Latvijas APK 149.^{10} panta ceturtās daļas 5.punktā noteiktās sankcijas ietvaros, kas neparedz rīcības brīvību attiecībā uz piemērojamā soda apmēru.

Tā kā likumdevējs nav piešķīris iestādei tiesības veikt lietderības apsvērumus ar mērķi radīt individuālus lēmumus, līdz ar to iestādei, uzliekot naudas sodu sūdzības iesniedzējam, lietderības apsvērumi nebija jāizdara.

Tiesas ieskatā, apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšanas konstatēšana un vainīgo personu obligāta sodīšana ir nepieciešama, lai nodrošinātu kārtību ceļu satiksmē un vienveidīgu tiesību normu piemērošanu lietās, kurās personām tiek noteikta administratīvā atbildība par apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu. Minētais skaidrojums atbilst Latvijas APK 22.pantā noteiktajam par soda mērķi, ka arī pilda prevencijas funkciju.

[16] Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka Lēmums administratīvā pārkāpuma lietā ir pamatots un atstājams spēkā, bet sūdzība noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas APK 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, 289.^{6} – 289.^{7} pantu, 289.^{13}., 289.^{17}- 289.^{18} pantu, tiesa
nosprieda

atstāt negrozītu Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka J.Lūkasa 2018.gada 28.maija lēmumu Nr.D57/01/512589174/1, bet /pers. A/ sūdzību noraidīt.

Spriedums sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2019.gada 5.jūlijā.

Spriedumu desmit darba dienu laikā no pilna nolēmuma pieejamības dienas tiesas kancelejā ir tiesībās pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese I.Salaka